

HØRINGSNOTAT

Center i departementet

Undergrund, viden og adfærd

Team

Undergrund og forskning

Dato

15. december 2022

J nr. 2022-230

/ VISHE

Høringsnotat vedr. forslag til ny lov om fremme af udfasning af fossile brændsler og reduktion af drivhusgasudledninger - nu lov om ændring af lov om effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion (Udmøntning af CCUS-puljer m.v.)

Lov om fremme af udfasning af fossile brændsler og reduktion af drivhusgasudledninger blev sendt i ekstern høring den 7. juli 2022 med frist for afgivelse af høringssvar den 18. august 2022.

I forbindelse med det lovforberedende arbejde har Klima-, Energi og Forsyningsministeriet vurderet, at de foreslåede regelændringer kan håndteres inden for rammerne af lov om effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion (tidligere lov om fremme af energibesparelser i energiforbruget). Der er derfor nu tale om et forslag til ændringslov for denne lov, og ikke en ny selvstændig hovedlov.

Der er modtaget i alt 8 høringssvar i høringsperioden.

Følgende 7 høringssparter har fremsendt bemærkninger til lovforslaget:

ARC, C4, Dansk Fjernvarme, Danske Havne, Danske Rederier, Forsyningstilsynet samt Landbrug & Fødevarer.

Byggeskadefonden har oplyst, at de ingen bemærkninger har til lovforslaget:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet takker for de modtagne høringssvar.

I det følgende vil de indkomne høringssvar blive gennemgået efterfulgt af ministeriets bemærkninger. Bemærkningerne er markeret med kursiv. For detaljerede oplysninger om svarenes indhold henvises der til de fremsendte høringssvar, som kan ses på Høringsportalen.

Høringsnotatet vedrører tre temaer, som er den foreslåede hjemmel til at gennemføre udbud af støtte til fangst, transport, anvendelse og lagring af CO₂, den foreslåede hjemmel til kommuners økonomiske forpligtelser i forbindelse med kontraktindgåelse om tildeling af støtte til fangst, transport, anvendelse og lagring af CO₂ samt bemærkninger af generel karakter.

Hjemmel til udbud af støtte til fangst, transport, anvendelse og lagring af CO₂

ARC anfører, "at der bør indføres negative afgifter på den biogene udledning af CO₂. Kombineret med den kommende afgift på fossilt CO₂ vil det sikre den mest omkostningseffektive incitamentsstruktur til at investere i CO₂-fangst."

C4 anfører, at: "Overordnet støtter C4, at der med lovforslaget skabes en mere fleksibel lovgivning, hvor ministeren kan udarbejde udbudsmateriale til fremtidige CCUS-puljer og lignende. Hermed sikres, at puljer og støtteordninger kan udarbejdes med fokus på puljernes formål og dem, der skal modtage støtten. Men den ensidige fokus på puljer er uheldig, da den kan bremse en del af udviklingen frem for at understøtte den. Når puljer udbydes til et enkelt eller få modtagere af midler, vil leverandører fokusere på at vinde puljemidler frem for at udvikle og etablere markedsbaserede løsninger, som Danmarks erhvervsliv kan få gavn af. På sigt bør der derfor fokuseres på stabile og langsigtede regulatoriske og finansielle rammer, frem for puljemidler, der støtter enkeltprojekter. De stabile og langsigtede regulatoriske og finansielle rammer kunne for eksempel indeholde pris på lagret biogen CO₂ (negativ CO₂-kvotepris) og på CO₂ anvendt i grønne brændstoffer."

C4 anfører videre at: "Det fremgår af lovforslagets høringsbrev, at loven vil kunne rumme bemyndigelse til, at ministeren kan iværksætte initiativer til indfrielse af klimalovens målsætninger. C4 noterer sig, at disse initiativer i lovforslaget er blevet begrænset til udbud i forbindelse med puljer, der vedrører CO₂-fangst, -transport, -lagring og -anvendelse. C4 så gerne, at også andre initiativer end udbud i forbindelse med puljer kunne være omfattet af lovforslaget. Det kunne fx være udmøntning af puljer uden decideret udbud, regulering af tekniske standarder, etablering af incitamentsstrukturer for en negativ CO₂-kvotepris (lagret biogen CO₂) og omvendte auktioner."

Dansk Fjernvarme anfører, at de "finder det positivt, at lovforslaget sikrer den nødvendige bemyndigelse til, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan afholde CCUS-udbud, herunder både i forhold til udmøntning af CCUS-puljen og evt. fremtidige puljer. Vi er desuden enige i ministeriets vurdering af, at det er hensigtsmæssigt, at lovforslaget muliggør, at fremtidige initiativer til brug for realisering af klimalovens målsætninger hurtigt kan iværksættes, samt at bemyndigelsen udformes bredt, således at bemyndigelsen også kan anvendes ved fremtidige energipolitiske initiativer om udbud af støtte til hele eller dele af CCUS-værdikæden, jf. bemærkningerne til lovforslaget."

Danske Rederier anfører, at de "er positive over, at der sættes rammer for CO₂-fangst, -transport, og lagring eller anvendelse (CCUS), blandt andet ved forslaget om, at klima-, energi- og forsyningsministeren gives bemyndigelse til at afholde udbud af støtte til CCUS til brug for udmøntningen af CCUS-puljen og eventuelle fremtidige puljer, der støtter CCUS."

Landbrug & Fødevarer anfører, at "L&F bakker op om, at der tilvejebringes bemyndigelse til, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan iværksætte initiativer til indfrielse af klimalovens målsætninger, herunder afholde udbud af støtte til fangst, transport, og lagring eller anvendelse af CO₂, herunder udmøntning af den såkaldte CCUS-pulje, og udmøntning af evt. fremtidige puljer afsat inden for rammerne af den årlige finanslov, der leverer CO₂-reduktioner og fremmer udfasning af fossile brændsler.

Vi ser frem til at forholde os til udmøntningen af de mere konkrete kriterier, der vil gøre sig gældende for den kommende CCUS-pulje og andre relevante puljer.

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi og Forsyningsministeriet bemærker, at den daværende regering (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet besluttede med Klimaaftale for energi og industri mv. af 22. juni 2020 (herefter benævnt: Klimaaf-talen 2020) at investere massivt i løsninger, der kan indfange CO₂ fra f.eks. skorstene for så at pumpe den i undergrunden (CCS) eller genanvende den indfangede CO₂ til f.eks. grønne brændsler (CCU), bl.a. for at realisere klimalovens målsætninger. Aftaleparterne traf med Klimaaf-talen 2020 beslutning om at afsætte 16 mia. kr. til en teknologineutral og markedsbaseret pulje (CCUS-puljen) til at indfange, transportere og lagre CO₂ med henblik på at opnå en skønnet CO₂-reduktionseffekt på 0,4 mio. ton i 2025 og 0,9 mio. ton i 2030.

Samme aftaleparter indgik efterfølgende En køreplan for fangst, transport og lagring af CO₂ – Anden del af en samlet CCS-strategi af 14. december 2021 (herefter benævnt: Anden del af CCS-strategien, hvori de nærmere principper for udmøntningen af CCUS-puljen og realiseringen af de aftalte reduktioner blev fastlagt.

Med initiativerne i Klimaaf-talen 2020 og anden del af CCS-strategien tages der således samlet set et markant skridt på vejen mod etableringen af en fuldskala-CCUS-værdikæde i Danmark, samt mod realiseringen af klimalovens målsætninger.

Den foreslåede hjemmel til udbud af støtte, skal hertil bidrage til at understøtte dele af formålet med klimaloven, Klimaaf-talen 2020, Principaftalen om en køreplan for lagring af CO₂, Første del af en samlet CCS-strategi og Aftale om en køreplan for fangst, transport og lagring af CO₂, Anden del af en samlet CCS-strategi.

I overensstemmelse hermed finder Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet det desuden hensigtsmæssigt, at bestemmelsen til brug for udmøntning af CCUS-puljen udformes bredt, således at bemyndigelsen tillige kan anvendes ved evt. fremtidige udbud af støtte til hele eller dele af CCUS-værdikæden. Dermed kan disse initiativer hurtigst muligt udmøntes og dermed hurtigere bidrage til realiseringen af klimalovens målsætninger. Det bemærkes i den forbindelse, at der er tale om en bestemmelse, der bredt muliggør udbud af støtte, men altså ikke andre støtteinstrumenter.

Hvad angår andre former for støtteinstrumenter til CCUS henviser ministeriet til lov nr. 1388 af 5. oktober 2022 om ændring af lov om fremme af energibesparelser i energiforbruget. Af de alm. bemærkninger afsnit 2.2.2 om udvidelse af bemyndigelse til gennem støtte at fremme aktiviteter på energi- og klimaområdet fremgår det at:

”Det vurderes således, at der bør indføres regler om, at klima-, energi- og forsyningsministeren, f.eks. gennem tilskud, garantier, långivning m.v., har mulighed for at etablere støtteordninger til projekter til fremme af den grønne omstilling, eksempelvis hvor industrielle processer enten omlægges til ikke-fossile brændsler, hvor produktionen omlægges til mere energieffektive processer, eller hvor CO₂ eller CO₂-ekvivalenter fra produktion af produkter, varme eller transport m.v. fanges og lagres permanent eller udnyttes (CCUS).” Det

er med andre ord ministeriets opfattelse, at den nyaffattede § 7 vil kunne rumme støtteordninger til CCUS, som ikke nødvendigvis er baseret på udbud.

Herudover bemærkes det, at nærværende lovforslag ikke længere indeholder en bemyndigelse til, at klima-, energi- og forsyningsministeren bredt kan iværksætte energipolitiske initiativer til indfrielse af klimalovens målsætninger, som det fremgik af udsendte høringsmateriale. Her henvises ligeledes til den nyaffattede § 7 i lov nr. 1388 af 5. oktober 2022 om ændring af lov om fremme af besparelser i energiforbruget, hvori det fremgår at:

”§ 7. Inden for de bevillinger, der afsættes på de årlige finanslove, kan klima-, energi- og forsyningsministeren yde støtte til aktiviteter til opfyldelse af lovens formål, herunder støtte til projekter, analyser, evalueringer og rådgivning. Støtte kan ydes til virksomheder, organisationer, institutter, personer, myndigheder m.v., herunder som tilskud til privatpersoner, der gennemfører energiforbedringsprojekter i bygninger til helårsbeboelse, og til energimærkning af bygninger anvendt som dokumentation ved ansøgning om tilskud til sådanne energibesparelser- og energieffektiviseringsprojekter.”

Derudover vil ministeriet gerne kvittere for de positive tilkendegivelser vedr. den nye hjemmel til at gennemføre udbud af støtte til CCUS i nærværende lovforslag.

Hjemmel til kommuners økonomiske forpligtelser i forbindelse med kontraktindgåelse om tildeling af støtte til fangst, transport, anvendelse og lagring af CO₂

ARC ser CO₂-fangst som en integreret del af fremtidens affaldsenergianlæg og mener derfor, at CO₂-fangst bør være en del af affaldsenergianlæggenes hovedaktivitet – og bestemmelserne omkring kommunalgarantistillelse i nærværende lovforslag bør derfor være overflødige på sigt (jf. den langsigtede hjemmel til CO₂-fangst).

ARC finder det betænkeligt, at vinderen af den nationale pulje for tildeling af støtte midler til CO₂-fangst får mulighed for at stille kommunal garanti for hele værdikæden, hvilket omfatter aktiviteter uden direkte tilknytning til anlægget, herunder transport, lagring eller anvendelse af CO₂, fordi anlæggene med løsningen ikke stilles lige. Det er derfor ARC's opfattelse, at når der valgt en vinder af CCS-puljen, så bør hjemlen være den samme for alle aktørerne for at sikre lige vilkår.

C4 støtter op om intentionerne i lovforslaget og noterer sig, at der med lovforslaget kommer den afklaring af de fælleskommunale selskabers lånemuligheder med kommunal sikkerhedsstillelse, som hidtil har været efterspurgt.

C4 påpeger dog, at der er behov for ensartede rammebetingelser, som understøtter muligheden for fangst af CO₂, og sikrer lige konkurrencevilkår mellem private aktører, de fælleskommunale selskaber og de kommunale aktieselskaber.

Dansk Fjernvarme støtter op om udviklingen af hele værdikæden for fangst-, transport-, lagring og -anvendelse af CO₂ (CCUS), herunder ambitionerne i den politiske aftale om 'En køreplan for fangst, transport og lagring af CO₂, Anden del af en samlet CCS-strategi' (CCS-strategien) om, at kommunale selskaber skal kunne etablere og drive anlæg til CO₂-fangst og deltage i udmøntningen af CCUS-puljen. Det er derfor positivt, at der nu er igangsat en proces for at få den nødvendige hjemmel på plads.

Dansk Fjernvarme er ikke enig i den valgte løsning med kommunal hjemmel til at forpligte sig økonomisk, men anerkender nødvendigheden og indholdet af bestemmelsen under den valgte model, hvor CO₂-fangst skal ske som tilknyttet virksomhed. Dansk Fjernvarme finder, at det vil være en bedre løsning, at CO₂-fangst kan indgå som en del af hovedvirksomheden, hvilket i sig selv også vil medføre, at der kan stilles kommunal garanti for disse investeringer.

Det er **Dansk Fjernvarmes** klare overbevisning, at hjemmel til CO₂-fangst i hovedvirksomheden vil give selskaberne bedre muligheder for hurtig og konkurrencedygtig etablering af CO₂-fangst på deres anlæg, da det vil sikre den rette tilskyndelse og adgang til konkurrencedygtig finansiering og samtidig ikke medføre unødigt risiko for forbrugerne. Dansk Fjernvarme forventer således, at CO₂-fangst i større grad kan bidrage til opfyldelsen af Danmarks klimamål, hvis det kan ske som en del af kommunale selskabers hovedvirksomhed.

Dansk Fjernvarme finder videre, at varmforsyningsloven bør ændres, således at en kommune også uden statsstøtte kan stille garanti for tilknyttet virksomhed i form af CO₂-fangstvirksomhed. Det vil efter Dansk Fjernvarmes mening sikre lige vilkår og ikkediskrimination mellem anlæg omfattet af varmforsyningsloven og anlæg omfattet af elforsyningsloven, hvor kommunen i forvejen kan stille garanti for tilknyttet virksomhed (herunder CO₂-fangst).

Endeligt påpeger **Dansk Fjernvarme**, at det er uklart, hvad der forstås ved begrebet 'nødvendig infrastruktur' i de to bekendtgørelser om kommunal deltagelse i tilknyttet virksomhed til hovedvirksomhed efter el- og varmforsyningslovene. Dansk Fjernvarme opfordrer til, at dette tydeliggøres, og at det sikres, at definitionen ikke bliver for snæver. Dansk Fjernvarme foreslår, at det eksplicit nævnes, at det også gælder tilhørende infrastruktur uden for egen matrikel.

Forsyningstilsynet vurderer, at forslaget tilsigter en balance mellem grøn omstilling og beskyttelsen af varme- og elforbrugere mod eventuelle risici i form af hæftelser som følge af CO₂-fangstvirksomhed, og påpeger, at lovforslaget på den ene side bør give kommunerne mulighed for at stille garanti og hæfte for hele værdikæden i forbindelse med kontraktindgåelse med en statslig myndighed med henblik på udnyttelse af CO₂ fra danske virksomheder, og på den anden side indeholde en sikring af, at adgangen til garantistillelse hverken omfatter varme eller elselskaber, som ved garantistillelse kunne risikere en påvirkning af priserne for deres kunder.

Forsyningstilsynet forudsætter herved, at muligheden for garantistillelse i lovforslagets § 3 alene placeres hos kommunalbestyrelsen og dermed ikke fx hos et kommunalt ejet varmforsyningsanlæg eller et kommunalt ejet elproduktionselskab. Forsyningstilsynet finder dog, at der i lovforslagets § 3 sammenholdt med lovbemærkningerne til samme bestemmelse opstår en uklarhed i forhold til udstrækningen af adgangen til garantistillelse, idet det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at også et kommunalt anlæg vil kunne stille garanti eller hæfte for de dele af værdikæden til CCUS, som de ikke har hjemmel til at udføre.

Forsyningstilsynet forudsætter endvidere, at Forsyningstilsynet ikke med lovforslaget tillægges nye tilsynsopgaver hverken i form af økonomisk eller markedsmæssighedstilsyn.

Endelig påpeger **Forsyningstilsynet**, at det er afgørende for det almindelige tilsyn med el- og varmforsyningssektorerne, at der kan skelnes mellem en tilknyttet virksomhed og hovedvirksomheden, som Forsyningstilsynet fører tilsyn med, idet det kan det blive en tung og ressourcekrævende opgave, hvis det viser sig, at Forsyningstilsynet gennem f.eks. vejlednings- og tilsynsindsats skal bidrage til, at der sker en klar og transparent økonomisk adskillelse af tilknyttede virksomheder med CCUS-aktiviteter.

Ministeriets bemærkninger:

Det følger af aftale mellem den daværende regering, (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet om En køreplan for fangst, transport og lagring af CO₂ – Anden del af en samlet CCS-strategi af 14. december 2021, at der skal skabes en klar hjemmel til, at kommunalt ejede affaldsforbrændings- og biomasseanlæg kan deltage i CO₂-fangst. Aftalen understreger, at modellen skal understøtte, at omkostninger til CCS-anlæg ikke overvæltes på varme- og affaldsforbrugere og samtidig understøtte en grøn, effektiv og sikker forsyningssektor.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet noterer sig de påpegede udfordringer ved, at hjemlen til CO₂-fangst med de to bekendtgørelser om kommuners deltagelse i tilknyttet virksomhed til hovedvirksomhed efter el- og varmforsyningsloven skal ske som tilknyttet virksomhed frem for hovedvirksomhed og tager – som oplyst i høringsnotat af 7. juni 2022 til de to bekendtgørelser – overvejelserne med i det videre arbejde med en langsigtet løsning for CO₂-fangst frem mod anden udmøntning af CCUS-puljen.

For så vidt angår forslaget om, at kommuner skal have lov at garantere for CO₂-fangst omfattet af varmforsyningsloven – dvs. ikke kun i tilfælde af statslig støtte til CCUS –, bemærker ministeriet, at det vil medføre, at kommuner vil kunne garantere for al tilknyttet virksomhed efter varmforsyningsloven, og at det ligger uden for de politiske aftaler at ændre herpå. Forslaget vil indgå i arbejdet med den ovenfor nævnte langsigtede løsning.

Flere høringsparter påpeger, at der er behov for ensartede rammevilkår og lige konkurrence mellem alle virksomheder, der ønsker at etablere CO₂-fangst. Ministeriet kan hertil oplyse, at lovforslaget netop skal være med til at sikre, at kommunalt ejede forsyningsvirksomheder kan deltage i udbud af støtte til CCUS på lige vilkår med virksomheder, der ikke er kommunalt ejede. I øvrigt noterer ministeriet sig bemærkningerne og kan oplyse, at de vil indgå i arbejdet med den ovenfor nævnte langsigtede løsning.

For så vidt angår Dansk Fjernvarmes bemærkning om, at det er uklart, hvad den kommunale hjemmel til CO₂-fangst indebærer, herunder hvad der forstås ved nødvendig infrastruktur, skal det understreges, at de kommunalt ejede anlæg ikke har hjemmel til at transportere og lagre CO₂'en, idet aftaleparterne bag den politiske aftale om rammevilkår for CO₂-lagring fra juni 2022 ønsker, at de kommunalt ejede anlæg skal have en klar hjemmel til CO₂-fangst. Der gives alene hjemmel til at opsamle CO₂'en og forberede den, fx ved oprensning og komprimering, til videre transport og lagring. Bestemmelsen skal forstås således, at det alene er infrastruktur i nær tilknytning til selve CO₂-fangsten.

Ministeriet bemærker indledningsvist, at § 3 i høringsudgaven af lovforslaget nu fremgår som en ny § 7 b, jf. lovforslagets § 1, nr. 1.

Lovforslaget er på baggrund af bl.a. Forsyningstilsynets bemærkninger skrevet væsentligt om. Det gælder både lovtæst og bemærkninger. Der ændres med forslaget ikke på prisreguleringen af sektorerne. Det betyder bl.a., at der fortsat alene kan indregnes

nødvendige omkostninger i varmeprisen, ligesom evt. elindtægter i affaldsforbrændingsanlæg skal anvendes til at nedsætte varmepriserne og affaldstaksterne. Dermed kan de i kontrakten krævede forpligtelser ikke overvælttes på forbrugerne i de kommunalt ejede virksomheder. Det er derfor nu understreget i bemærkningerne, at selvom det forudsættes, at det er en kommunalt ejet virksomhed, der indgår kontrakten med staten om tildeling af statslige støttemidler til fangst, transport og lagring eller anvendelse af CO₂ og dermed i kraft af kontrakten påtager sig de økonomiske forpligtelser til sikring af gennemførelse af fangst, transport og lagring eller anvendelse af CO₂, vil den ultimative hæftelse for indfrielse af de økonomiske forpligtelser grundet den gældende sektorregulering alene kunne påhvile den eller de kommuner, som forpligter sig økonomisk.

Ministeriet bemærker, at CO₂-fangst i forbindelse med tilknyttet kommunal forsyningsvirksomhed blev muliggjort ved bekendtgørelse nr. 795 af 2. juni 2022 om kommuners deltagelse i anden virksomhed, som har nær tilknytning til virksomhed efter varmforsyningsloven, jf. bekendtgørelsens § 2, nr. 5, og ved bekendtgørelse nr. 1133 af 27. november 2022 om kommuners og Energinets deltagelse i anden virksomhed, som har nær tilknytning til deres hovedvirksomhed efter elforsyningsloven, som ændret ved bekendtgørelse nr. 800 af 2. juni 2022, jf. § 3, stk. 2, nr. 3. Lovforslaget ændrer ikke disse regler om tilknyttet virksomhed, og Forsyningstilsynets tilsyn i forbindelse hermed ændres således ikke.

Ministeriet kan bekræfte, at der med lovforslaget ikke foreslås nye tilsynsopgaver form af markedsmæssigheds- eller økonomisk tilsyn for Forsyningstilsynet. Ministeriet ønsker dog at understrege, at ministeriet er opmærksomme på, at der i arbejdet med den langsigtede løsning skal tages stilling til tilsynsopgaver, herunder ressourcer til Forsyningstilsynet.

Ministeriet bemærker endeligt, at der på baggrund af dialog med Indenrigs- og Boligministeriet efter høringen er indarbejdet et delegationsforbud i lovforslaget, som fremgår som en ny § 7 b, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 1. Dette medfører, at kommunalbestyrelserne altid skal godkende, hvis kommunerne påtager sig økonomiske forpligtelser ifm. kommunale selskabers kontraktindgåelse med staten ved udbud om statslig CCUS-støtte. Dette er indsat for at sikre kommunernes kontrol med økonomiske forpligtelser givet den størrelsesorden, som kommunens borgere ultimativt kan komme til at hæfte for som følge af deltagelsen i CCUS-aktiviteter.

Bemærkninger af generel karakter

C4 anfører, at "Det er dog usikkert for C4, hvordan implementeringen af reglerne om tilknyttet virksomhed implementeres og håndteres, og hermed også om den tilknyttede virksomhed fortsat maksimalt må udgøre 50% af hovedvirksomhedens omsætning. Denne usikkerhed bør imødekommes, så der sikres ensartede regulatoriske rammer på tværs af selskabsformerne.

C4 anfører videre, at de "ønsker ensartede rammebetingelser, og ønsker derfor afklaring af, om alle selskaber, der fanger CO₂, potentielt vil kunne indgå i det private marked for klimakompensation (carbon offset) med dette lovforslag. Det er uklart for C4, om lovforslaget giver hjemmel til dette og C4 ønsker derfor Energistyrelsens afklaring heraf, eventuelt i bemærkningerne til lovforslaget."

C4 anfører videre, at: "Gældende ret på CCUS-området går på tværs af mange love, bekendtgørelser og direktiver. C4 foreslår og anbefaler, at der hurtigst muligt udarbejdes konkrete vejledninger, som kan bidrage til at sikre en konsistent tolkning af de usikkerheder, der er i forståelsen af gældende ret på CCUS-området."

C4 anfører videre, at: "Lovgivningen giver ikke mulighed for at spildevandsanlæg kan etablere CO₂-fangstanlæg. I vandbranchen er det meget vanskeligt at investere i større klimaprojekter, herunder CO₂-fangstprojekter, under den nuværende regulering. C4 har forventning om, at der skabes ens rammer for alle aktører, således at også vandbranchen kan etablere CO₂-fangstanlæg i tilknytning til spildevandsanlæg."

Dansk Fjernvarme anfører, at: "Det vil være hensigtsmæssigt, at Energistyrelsen omgående igangsætter en analyse af de potentielle konsekvenser (positive som negative) for bl.a. udviklingen af og omkostningerne til CO₂-fangst i Danmark samt risikoen for højere forbrugerpriser, hvis CO₂-fangst kan ske som en del af kommunale selskabers hovedvirksomhed frem for som tilknyttet virksomhed. Det er Dansk Fjernvarmes klare overbevisning, at hjemmel til CO₂-fangst i hovedvirksomheden vil give selskaberne bedre muligheder for hurtig og konkurrencedygtig etablering af CO₂-fangst på deres anlæg, da det vil sikre den rette tilskyndelse og adgang til konkurrencedygtig finansiering og samtidig ikke medføre unødigt risiko for forbrugerne. Vi forventer således, at CO₂-fangst i større grad kan bidrage til opfyldelsen af Danmarks klimamål, hvis det kan ske som en del af kommunale selskabers hovedvirksomhed

Danske Havne finder det " [...] positivt, også at kommunerne kan stille garanti for en fuld værdikæde, som oftest også vil indebære en havneaktivitet. En havn har spurgt til, om havnen risikerer at blive bundet til en kunde så. Ift. lagring i tankanlæg, så er det ofte bundet op på lejeaftaler med en enkelt kunde. Men det forhindrer jo ikke, at man kan indgå lejeaftaler og opføre tankanlæg med flere kunder."

Ministeriets bemærkninger:

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vil gerne kvittere for bemærkningerne vedrørende, hvor stor en andel af den kommunale hovedvirksomheds omsætning, den tilknyttede virksomhed må udgøre; hvorvidt alle selskaber, der fanger CO₂, potentielt vil kunne indgå i det private marked for klimakompensation samt muligheden for, at spildevandsanlæg kan etablere CO₂-fangst.

Ministeriet bemærker, at der er tale om spørgsmål uden for lovens formål, men bemærkningerne tages til efterretning ift. det videre arbejde med CCUS, herunder hvilke behov der kan være for at vejlede nærmere om regler på området.

Tilsvarende vil ministeriet tage ønsket om en analyse af de potentielle konsekvenser ved at lade CO₂-fangst foregå som en del af kommunale selskabers hovedvirksomhed frem for som tilknyttet virksomhed til efterretning i det langsigtede arbejde med at sikre, at kommuner får en klar hjemmel til at deltage i CO₂-fangst.

Ministeriet bemærker, for så vidt angår spørgsmålet fra Danske Havne, at lovforslaget ikke regulerer etableringen af tankanlæg på havne.